

Länsstyrelsen
Västerbotten

Tillsynsvägledningsplan

Datum

2019-02-08

1(9)

Tillsynsvägledningsplan 2019–2021

Planerad tillsynsvägledning enligt Miljöbalken

Uppdaterad 2019-02-08

Innehållsförteckning

1. Bakgrund	3
Syfte och mål	3
Omfattning och avgränsning av länsstyrelsens tillsynsvägledning	3
Behov av tillsynsvägledning	4
Miljömålen och miljötilståndet i länet	4
2. Genomförande av planerad tillsynsvägledning	5
Samordning av den operativa tillsynen	5
<i>Regional miljösamverkan</i>	5
<i>Miljösamverkan Sverige</i>	5
Stöd och råd till de operativa tillsynsmyndigheterna	6
Uppföljning och utvärdering av den operativa tillsynen	6
3. Uppföljning av genomförd tillsynsvägledning	6

Bilaga 1 – Aktivitetsplan 2019–2021

1. Bakgrund

Syfte och mål

Tillsynens övergripande mål är att säkerställa att miljöbalkens mål om hållbar utveckling och laguppfyllelse följs. Tillsynsvägledningen ska skapa förutsättningar för en likvärdig, effektiv och rättssäker tillsyn som bidrar till att säkerställa miljöbalkens syfte. Genom tillsynsvägledning ska förutsättningarna för det operativa tillsynsarbetet hos kommunerna förbättras.

Denna tillsynsvägledningsplan gäller Länsstyrelsen Västerbottens tillsynsvägledning för åren 2019 - 2021. Tillsynsvägledningsplanen ska omfatta en period om tre år och ses över vid behov, dock minst en gång varje år.

Syftet med tillsynsvägledningsplanen är att tydliggöra de tillsynsvägläddande aktiviteter som Länsstyrelsen avser att genomföra under 2019 - 2021. Aktiviteterna delas in med utgångspunkt i tillsynsvägledningens tre delar:

- Samordning av den operativa tillsynen
- Stöd och råd till de operativa tillsynsmyndigheterna
- Uppföljning och utvärdering av den operativa tillsynen

Omfattning och avgränsning av länsstyrelsens tillsynsvägledning

Den regionala tillsynsvägledningen sker med hänsyn till nuvarande resurser. Det innebär att tillsynsvägledning inte alltid är möjlig att prioritera i den utsträckning som kommunerna efterfrågar. Länsstyrelsen har i många fall samma tillsynsvägläddande ansvar gentemot kommunerna som de centrala myndigheterna har. I dessa fall ansvarar den centrala myndigheten för vägledning i hur författningar ska tolkas medan vårt vägledningsansvar fokuserar på samordnande och uppföljande vägledning. Vi prioriterar tillsynsvägläddande insatser i form av råd och stöd för de områden där vi själva är tillsynsmyndighet.

I bilagan finns de aktiviteter som är planerade inom vår tillsynsvägledning. Aktivitetsplanen kan innefatta samordnade tillsynsprojekt och träffar, stöd och råd samt uppföljning och utvärdering. För varje aktivitet finns bl.a. en kort beskrivning av upplägg, kopplingen till miljömålen och ev. åtgärdsprogram, vilken del av länsstyrelsens miljöenhet som är ansvarig, och om möjligt, tidpunkt för genomförandet. Det framgår även om aktiviteterna sammanfaller andra samverkansorgan.

Utöver riktade aktiviteter enligt tillsynsvägledningsplan ger vi löpande stöd och råd via telefon, e-post och hemsida, både vid efterfrågan men också på eget initiativ. Träffar anordnas även i vår regi, återkommande är Miljödagen och Miljödagar. Under dessa träffar försöker vi sätta ihop ett program där både länsstyrelsen och externa föreläsare deltar.

Vi försöker även att bjuda in andra centrala tillsynsvägledande myndigheter till Länsstyrelsen Västerbotten, t ex Folkhälsomyndigheten och Naturvårdsverket i den mån de finns tillgängliga.

Behov av tillsynsvägledning

Vi arbetar kontinuerligt för att identifiera behov av tillsynsvägledning, bland annat utifrån aktuell lagstiftning (nya lagar, större ändringar), angelägna miljömålsåtgärder i regionala åtgärdsprogram samt påvisade erfarenheter från kommunbesök, överklagningsärenden och handläggartreffar.

Inför framtagandet av länsstyrelsens tillsynsvägledningsplan 2019–2021 har kommunerna i Västerbottens län erbjudits möjlighet att framföra sina behov av tillsynsvägledning. Önskemål som har kommit in är bl a vägledning inom buller, remissgranskning samt små och stora avloppsanläggningar.

Miljömålen och miljötilståndet i länet

Länsstyrelsen ska verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljökvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling. Länsstyrelsen ska särskilt:

1. samordna det regionala mål- och uppföljningsarbetet,
2. utveckla, samordna och genomföra regionala åtgärdsprogram med bred förankring i länet för att nå generationsmålet och miljökvalitetsmålen,
3. stödja kommunerna med underlag i deras arbete med generationsmålet och miljökvalitetsmålen, och
4. verka för att generationsmålet och miljökvalitetsmålen får genomslag i den lokala och regionala samhällsplaneringen samt bidra till att de beaktas i det regionala tillväxtarbetet.

Länsstyrelsen ska i fråga om sitt miljöarbete rapportera till Naturvårdsverket och samråda med verket om vilken rapportering som behövs.

Enligt miljömålsuppföljningen 2018 kommer endast ett mål att uppfyllas till 2020 i Västerbotten. För att målen ska ha en möjlighet att uppnås kommer det att behövas fler beslut och åtgärder. Vi har nu god insikt i vad som behöver göras och arbetet mot miljömålen kommer att fortsätta även efter 2020. I Sverige omhändertar miljömålen den ekologiska dimensionen av Agenda 2030.

Miljömålsuppföljning i Västerbotten hösten 2018

Miljömål	Bedömning	Trend
Begränsad klimatpåverkan *, Ett rikt odlingslandskap, Ett rikt växt- och djurliv	Nej	
Giftfri miljö, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker, Levande skogar	Nej	
Frisk luft, Bara naturlig försurning, Levande sjöar och vattendrag, God bebyggd miljö	Nej	
Säker strålmiljö *, Ingen övergödning, Grundvatten av god kvalitet, Storslagen fjällmiljö	Nära	
Skyddande ozonskikt *	Ja	

*Bedöms på nationell nivå.

2. Genomförande av planerad tillsynsvägledning

Samordning av den operativa tillsynen

En del av tillsynsvägledningen är att samordna den operativa tillsynen. Vi deltar i och ordnar seminarier och konferenser samt är med i olika nätverk och genomför regionala tillsynsprojekt med olika fokusområden.

Regional miljösamverkan

Vissa delar av vår tillsynsvägledning sker i samarbete med Miljösamverkan Västerbotten. Miljösamverkan Västerbotten finns till för att stärka samarbetet inom samhällsbyggnadsfrågor mellan länets kommuner. Samverkan har sedan tidigare funnits mellan 2012 - 2016. Då var det ett forum för samverkan mellan kommuner, länsstyrelse, regionförbund och näringsliv kring frågor som gäller tillsyn och prövning enligt miljöbalken. Under 2018 återupptog Miljösamverkan Västerbotten sin verksamhet. Länsstyrelsen deltar både i stödgruppen och samverkansgruppen.

Miljösamverkan Sverige

Miljösamverkan Sverige är ett samarbetsprojekt mellan länsstyrelserna, Naturvårdsverket och Folkhälsomyndigheten som syftar till att öka samsynen mellan länsstyrelserna och ge en mer enhetlig hantering av tillsynsfrågor. Projektet utgår från en bred bas, det vill säga utgångspunkten är att åstadkomma effektiva samverkansformer inom stora delar av miljöbalkens område. Målet är att bredda samarbetet till att även omfatta Kemikalieinspektionen och Jordbruksverket. Alla Länsstyrelser kan påverka innehållet i miljösamverkans verksamhetsplan genom att ge förslag på vilka delprojekt som bör ingå. Styrgruppen för Miljösamverkan Sverige gör sedan en sammanvägning och presenterar ett förslag till verksamhetsplan för länsråden vid länsstyrelserna som ytterst är de som fattar beslut om innehållet.

Stöd och råd till de operativa tillsynsmyndigheterna

Tillsynsvägledningen sker löpande genom stöd och råd via telefon, e-post och hemsida. Vi anordnar även träffar, till exempel Miljödagarna vartannat år som är en 2-dagars konferens samt en Miljödag vartannat år. En annan viktig del i vår tillsynsvägledning är att vi svarar på remisser som kommunerna skickar till oss.

Se bilaga 1 för planerade aktiviteter.

Uppföljning och utvärdering av den operativa tillsynen

Vi följer löpande upp samt utvärderar den operativa tillsynen genom kommunbesök och granskning av den överlåtna tillsynen. När vi utvärderar den operativa tillsynen tittar vi på olika delar och ett flertal aspekter. Det kan handla om exempelvis resursfrågor, utredningar om tillsynsbehov, register, tillsynsplanering, tillsynsmetoder eller uppföljning/utvärdering av tillsynsmyndigheternas egen tillsyn.

Utifrån uppföljningen görs en bedömning av det sätt som den operativa tillsynsmyndigheten genomför sitt uppdrag. Resultatet kan användas för att utveckla och främja tillsynen och tillsynsvägledningen.

Vilka kommuner som besöks beror bland annat på resurser, tid sedan senaste besök, förändringar i organisation med mera. En preliminär plan för de närmsta tre åren finns med i bilaga 1.

3. Uppföljning av genomförd tillsynsvägledning

Länsstyrelsen följer upp de tillsynsvägledande aktiviteter som genomförts i samband med årsredovisningen. Tillsynsvägledningsplanen uppdateras och revideras senast 31 januari varje år.

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 1

Aktivitet	År	Upplägg	Målgrupp	Tid för genomförande	Ansvarig grupp inom miljöenheten	Samverkan	Berörda miljömål (delmål, åtgärdsplan)
Stöd och råd till tillsynsmyndigheterna							
Stöd och råd prioriteras för de områden där vi har överlåtit tillsynen/har eget tillsynsansvar/har särskilt uppdrag	2019 2020 2021	Ex. anmälningspliktiga vindkrafts-ärenden, avloppsreningsverk, industrier etc.	Länets kommuner	Löpande	Alla grupper		Alla
Vattenverksamhet: Genomföra tillsynsvägledning sträff med Skellefteå och Umeå kommun	2019 2020 2021	Vi läser kn beslut från föregående år och ger generell input/vägledning. Kn får tillfälle att lyfta särskilda frågor som de vill få vägledning kring.	Umeå och Skellefteå kommun		Land och vatten (vatten)		Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård
Stöd och råd inom frågor som berör vattenskydd	2019 2020 2021	Löpande uppföljning av kn arbete med vattenskyddsområden. Tillsyn enligt tillsynsplan.	Länets kommuner		Prövning		Grundvatten av god kvalitet
Vägledning kring de vattenförekomsterna som är påverkade av enskilda avlopp.	2019	Arbetsmöten. Regeringens regleringsbrev 2019.	Berörda kommuner	Höst	Miljö- och hälsa		Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag Hav i balans samt levande kust och skärgård

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 1

Aktivitet	År	Upplägg	Målgrupp	Tid för genomförande	Ansvärgrupp inom miljöenheten	Samverkan	Berörda miljömål (delmål, åtgärdsplaner)
Stöd och råd till tillsynsmyndigheterna							
Skypemöten med kommunerna om EBH	2019 2020 2021	Planerar för två Skype-träffar enligt GRUF (grundutbildning förenade områden) under vår höst varje år. Utförs i samarbete med övriga Norrlands län.	Länets kommuner (samtliga Norrlands länskommuner)		Miljö- och hälsa		Giftfri miljö
Stödja kommunernas strategiska arbete med förenade områden	2019 2020 2021	Vägleda för strategiskt arbete, tex få kommunerna att ta fram handlingsplaner, genom att träffa kommunerna (handläggare och politiker). Planen är att prioritera kommuner med stort behov och prioriterade ebo-objekt och anpassa vägledningen utifrån kommunernas olika förutsättningar.	Länets kommuner		Miljö och hälsa		Giftfri miljö

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 1

Aktivitet	År	Upplägg	Målgrupp	Tid för genomförande	Ansvärgrupp inom miljöenheten	Samverkan	Berörda miljömål (delmål, åtgärdsplaner)
Stöd och råd till tillsynsmyndigheterna							
Erbjuda kommunerna att delta vid träffar med ballastbolag	2019 2020 2021	Vi träffas hos aktuella bolag där vi i förväg skickat ut dagordning med punkter som t.ex. aktuella ärenden, miljörapportering, egenkontroll. Vi gör även besök i tåkt där vi går igenom gällande villkor.	Berörda kommuner		Prövning		Grundvatten av god kvalitet, God bebyggd miljö
Miljödagar	2019 2021	Tillsynsvägledning med teman som bestäms av behovsbedömning/ önskemål.	Länets kommuner	Höst	Alla grupper		Alla
Miljödag	2020	Tillsynsvägledning med teman som bestäms av behovsbedömning/ önskemål.	Länets kommuner	Höst	Miljö- och hälsa		Alla
Uppföljning och utvärdering av operativ tillsyn							
Granskning av överlåten tillsyn	2019	Lycksele, Robertsfors, Skellefteå	Förvaltningschef, nämndordf., kommunal råd och tjänstemän	Vår och höst	Miljö- och hälsa	Prövning, Land och vatten	Granskning av överlåten tillsyn

Förklaring till förkortning:

EBH: Efterbehandling